

HINKU-kuntien päästöt vähentyneet kuudessa vuodessa lähes 20 prosenttia

Kohti hiilineutraalia kuntaa (HINKU) -hankeen kunnat vähensivät vuosina 2007–2012 kasvihuonekaasupäästöjään keskimäärin 19 prosenttia. Eniten päästöjään vähensivät Hanko (-34 %) ja viime vuosina voimakkaasti päästöttömän tuulivoiman tuotantoon satsannut Iin kunta (-31 %). Myös Lohja (-28 %), Raasepori (-23 %) ja Padasjoki (-22 %) onnistuivat vähentämään päästöjään yli 20 prosenttia.

Suurimmat päästövähennykset HINKU-kunnissa saavutettiin energiasektorilla. Sähkön käytöstä aiheutuneet päästöt leikkautuivat keskimäärin 27 %, fossiilisten polttoaineiden päästöt 24 % ja liikennesektorin päästöt 11 %. Peltoviljelystä ja eläintuotannosta muodostuvat maatalouden päästöt vähenivät keskimäärin 6 %. Kaatopaikoilta ja jätevesien käsittelystä koostuvat jätehuollon päästöt vähenivät keskimäärin 19 %.

Merkittävin syy ilmastopäästöjen vähenemiseen on kuntien siirtyminen fossiilisista polttoaineista puupohjaisiin energianlähteisiin ja maalämpöön. Myös kaukolämmön lisääminen ja kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen sekä jätehuollon kehittyminen ovat vaikuttaneet hyvään tulokseen. Ratkaisut ovat olleet myös kustannustehokkaita ja tukeneet alueen työllisyyttä. Sekä kunnat, paikallinen elinkeinoelämä että asukkaat ovat toteuttaneet päästöjä vähentäviä toimenpiteitä.

Ilmastotyö tukee taloutta

”Tulos on merkittävä. HINKU-hanke osoittaa, että ilmastomuutoksen hillintää voidaan kunnissa vauhdittaa varsin pienin resurssein ja samalla pystytään tukemaan aluetalouden kehitystä. HINKU-kuntien tavoite, 80 prosentin päästövähennys vuoteen 2030 mennessä, on haasteellinen, muttei mahdoton, kun ilmastomuutoksen hillintätoimet ymmärretään mahdollisuudeksi eikä uhaksi”, hankkeen valtakunnallinen johtaja, professori Jyri Seppälä Suomen ympäristökeskuksesta sanoo.

Seppälän mukaan päästöjen kehityksen seurannassa on syytä muistaa myös valtakunnallinen tilanne. Osa HINKU:n tuloksista myötäilee valtakunnan tilannetta, mutta selviä poikkeamiakin on.

”Esimerkiksi kevyen polttoöljyn kulutus on vähentynyt Suomessa keskimäärin 13 prosenttia vuosina 2007-2012. HINKU-kunnissa vastaava vähennys on 22 prosenttia. Lissä HINKU-toimet ovat vähentäneet energiakuluja muutaman viime vuoden aikana niin merkittävästi, että ne vastaavat jo 0,25 prosentin muutosta veroäyrissä. Kiinteistöjen energiatehokkuus on tuonut kunnalle 240 000 euron vuosisäästöt. Myös muista hyödyistä alkaa näkyä merkkejä. Esimerkiksi työttömyys on vähentynyt Uudessakaupungissa 10,2 prosentista 8,9 prosenttiin vuosina 2007-2012”, Suomen ympäristökeskuksen HINKU-tiimin vetäjä Pasi Tainio sanoo.

Päästövähennyksiin arkisin toimin

Tarkastelusta on poistettu päästökauppaan kuuluvat energiantuotanto- ja teollisuuslaitokset, joiden päästöt määräytyvät kansainvälisellä tasolla EU:n päästökaupassa. Mikäli päästökauppalaitokset sisällytettäisiin tarkasteluun, useimpien teollisuusvaltaisten HINKU-kuntien päästövähennysprosentit nousisivat selvästi nyt raportoituja korkeammiksi.

”Suurten päästökauppateollisuuslaitosten sijaan kuntien päästövähennystalkoissa kannattaa kuitenkin painottaa aivan arkipäiväisiä asioita, kuten rakennusten lämmittämistä, liikennettä, maataloutta ja jätehuoltoa eli ei-päästökauppasektoria, jonka päästöihin kuntatasolla voidaan suoraviivaisimmin ja tehokkaimmin vaikuttaa”, vanhempi tutkija Olli-Pekka Pietiläinen Suomen ympäristökeskuksesta toteaa.

HINKUsta näyteikkuna maailmalle

Laskennan perustana käytetään Kuntaliiton suosittamaa laskentatapaa pienin muutoksin. HINKU-kunnissa laskennassa otetaan huomioon kulutusperusteisesti kaikki välittömät päästöt, mutta välillisiä elinkaari- ja päästöjä kunnan ulkopuolella ei sisällytetä tarkasteluun. Siten esimerkiksi autoilun osalta polttoaineiden käyttö kuuluu tarkasteluun, mutta auton rakentamisesta ja maahantuonnista aiheutuvat päästöt jyvitetään kunnan ulkopuolelle.

Päästökauppateollisuuden päästöjen eliminointia taseista kehitetään koko ajan. Kunnan päästötase paranee, jos kunnan alueella pystytään tuottamaan vähäpäästöistä energiaa. Hankkeessa aiotaan

kehittää laskentaa siten, että mukaan saataisiin myös sosioekonomisia indikaattoreita. Näiden avulla voidaan tutkia, minkälaisia vaikutuksia ilmastotyöllä on esimerkiksi kuntatalouteen ja työllisyyteen.

HINKU-kuntia eli Kohti hiilineutraalia kuntaa -hankkeessa mukana olevia kuntia on tällä hetkellä 16. HINKU-verkoston käynnistivät Uusikaupunki, Mynämäki, Padasjoki, Kuhmoinen ja Parikkala. Toisessa vaiheessa mukaan tulivat Asikkala, Hanko, Ii, Laitila, Lohja, Masku, Raasepori, Rauma, Rautjärvi ja Siuntio. Viimeisin tulokas on Lappeenranta, joka liittyi verkostoon kuluvan vuoden maaliskuussa. Kuntien yhteenlaskettu asukasmäärä on jo lähes 300 000. Useat kunnat harkitsevat verkostoon liittymistä.

”Maailmanlaajuisestikin merkittävää HINKUssa on, että siihen tulee uusia ja yhä suurempia kuntia mukaan. Tässä piilee suuri mahdollisuus Suomelle, jos haluamme Suomen profiloituvan maailmalla uuden tekemisen osajina. Ilmastoystävällisillä ratkaisuilla on kysyntää maailmalla”, Seppälä tiivistää.

- HINKU-kuntien kasvihuonekaasupäästöt sekä sähkön ja kevyen polttoöljyn käytön päästöt (pdf)

Lisätietoja

Hankkeen vastuullinen johtaja, professori Jyri Seppälä, Suomen ympäristökeskus (SYKE), puh. +358 295 251 629 etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

HINKU -tiimin vetäjä, suunnitteluinsinööri Pasi Tainio, Suomen ympäristökeskus, puh. +358 295 251 676, etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Päästölaskennat

Vanhempi tutkija Olli-Pekka Pietiläinen, Suomen ympäristökeskus, puh. +358 295 251 509, etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

HINKU-kuntien kunnanjohtajat ja yhdyshenkilöt

http://www.hinku-foorumi.fi/hinku-foorumi/yhteystiedot/fi_FL/kuntienyhteystiedot/

Verkkopalvelut:

www.hinku-foorumi.fi

www.ymparisto.fi/hinkumappi